

LEDEN-ÚNOR 2026

Švestkova

ČASOPIS ŠVESTKOVÉ DRÁHY

Mikulášské jízdy

TECHNOLOGIE: **REGIONÁLNÍ TRAŤ NOVÉ GENERACE**

TIP NA VÝLET: **ZŘÍČENINA MLÝNU WINDSOR**

OSOBNOSTI ŠVESTKOVÉ DRÁHY: **VÁCLAV BABINSKÝ**

PESTRÝ VÝBĚR

ORIGINÁLNÍCH DÁRKŮ PRO KAŽDÉHO

KNÍŽKY, MIKINY, KARTY

a další originální zboží
ze Švestkové dráhy

www.azdfanshop.cz

AŽDFANSHOP

Švestkovka

ČASOPIS ŠVESTKOVÉ DRÁHY

Obsah

EDITORIAL	5
AKTUALITY	6
KALENDÁŘ AKCÍ	7
ŽIVOT NA ŠVESTKOVÉ DRÁZE: Mikulášské jízdy na Švestkové dráze	8
TECHNOLOGIE: Švestková dráha – regionální trať nové generace	12
ŠVESTKOVÉ POCHOUTKY	16
TIP NA VÝLET: Zřícenina mlýnu Windsor	18
POVĚSTI A PŘÍBĚHY: Kam zmizela zlatá kuřátka	22
OSOBNOSTI ŠVESTKOVÉ DRÁHY: Václav Babinský	24
ZÁBAVA	30

Švestkovka – časopis Švestkové dráhy | 1/2026 | Vychází 6× ročně jako dvouměsíčník | Vydává: AŽD Praha s.r.o., Žirovnická 3146/2, 106 00 Praha 10, IČ: 48029483 | Datum a místo vydání: 2. 1. 2026 v Praze | Šéfredaktor: Jiří Dlabaja | Grafická úprava: Petr Dobiášovský | U neoznačených příspěvků je autorem redakce. | E-mail: svestkovka@azd.cz | Telefon: +420 601 112 256 | Registrováno Ministerstvem kultury ČR, evidenční číslo: MK ČR E 24700 ze dne 28. 1. 2025

POZOR VLAK

TV MAGAZÍN

A11

PREMIÉRA

KAZDOU POSLEDNÍ STREDU
V MĚSÍCI NA TV A11

4342218

VŠECHNY
BARVY
ŽELEZNICE

www.pozorvlak.cz

Producent pořadu:
AŽD Praha s.r.o.

Pořadem provází
Jiří Dlabaja

Jura

Vážení cestující,

vítám vás v novém roce 2026. První lednové dny jsou pro nás vždy okamžiky ohlednutí – nejen za tím, co se na naší trati událo, ale také za vámi, kteří s námi cestujete. A proto mi dovoluňte, abych vám poděkovala za podporu a věrnost, kterou jste nám projevili v uplynulém roce. Každý váš nástup do vlaku, ať už s námi ráno jedete do práce, do školy, o víkendu na výlet, nebo jen tak pro radost, pro nás znamená jasné potvrzení, že naše úsilí nachází odezvu a plní svůj účel.

Rok 2025 přinesl řadu výzev a každá z nich nás naučila, že i v těžších situacích je komunikace a spolupráce cestou vpřed. A právě zde patří velké poděkování vám všem, kteří jste s námi měli trpělivost při výlukách, zpožděních nebo provozních omezeních. Vážíme si toho, že jste našli pochopení, a ještě více si vážíme vašich milých slov, která jste nám v těchto situacích adresovali.

Naši zaměstnanci – strojvedoucí, průvodčí, dispečeri, technici i pracovníci údržby – často říkají, že právě pozitivní reakce cestujících jim dodávají energii pokračovat. Vaše spokojenost je pro nás tou největší motivací a zároveň závazkem.

A proto do nového roku vstupujeme s odhodláním být pro vás ještě spolehlivějším a příjemnějším partnerem na cestách. Vaše pohodlí

a důvěra jsou pro nás prioritou. Proto nadále investujeme nejen do technické stránky provozu, ale také do odbornosti a přístupu našich zaměstnanců. Jsem ráda, že se o vás mohou starat lidé, kteří svou práci dělají srdcem a pro které nejsou cestující pouze anonymními tvářemi, ale skutečnými lidmi s příběhy. I nadále budeme pokračovat v drobných vylepšeních, která všem zpríjemní každodenní cestování. Zároveň připravujeme akce, jež ze Švestkové dráhy dělají nejen dopravní spojení, ale také místo zážitků. Těšíme se na tematické jízdy, spolupráci s obcemi i momenty, kdy se jen v klidu projedete krajinou Českého středohoří.

Děkuji vám za přízeň a podporu. Přeji všem pevné zdraví, úspěšný začátek roku a mnoho příjemných kilometrů na našich spojích.

Těším se na další setkání ve vlaku i na zastávkách.

miša
Michaela Sazovská
Za tým Švestkové dráhy

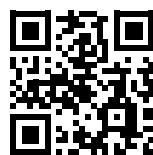
Švestková dráha ve Snídani s Novou

Listopadová návštěva štábu pořadu *Snídani s Novou* přinesla na Švestkovou dráhu svěží mediální pozornost i pohodovou atmosféru ranní show. Moderátor Aleš Lehký, známý nejen ze *Snídani s Novou*, ale i z kapely Lunetic, natáčel přímo v jedoucím RegioSprinteru rozhovor se Zdeňkem Chrdlem, generálním ředitelem

společnosti AŽD a zároveň strojvedoucím v jedné osobě. Během cesty mezi vinicemi a siluetou Házmburku se nemluvalo jen o tom, jak Švestková dráha každé ráno vozí do práce a škol desítky lidí. Aleš Lehký otevřel i téma víkendových výletů – protože právě o sobotách a nedělích se linka U10 mění v ideální spojení pro turisty, kteří objevují krásy Českého středohoří. Výsledkem je reportáž, která představuje Švestkovou dráhu nejen jako moderní regionální trať, ale i jako místo s příběhem, krajinou a kouzelnou atmosférou.

Článek a reportáž:

„Zelené“ vlaky budou jezdit po Švestkové dráze

Zpravodajský web *Deník.cz* zveřejnil zprávu, která potěší všechny milovníky ekologické železnice. Ústecký kraj získal z evropského Modernizačního fondu dvě miliardy korun, a to z prostředků pocházejících z emisních povolenek. Peníze poputují dopravcům v regionu – včetně společnosti AŽD, která provozuje Švestkovou dráhu – na nákup nových ekologických bateriových jednotek. Tyto moderní vlaky mají přinést tišší provoz, nulové lokální emise a výrazné zlepšení komfortu cestování. Do pravidelného provozu v Ústeckém kraji by měly vyjet nejpozději v roce 2032. „Přidělení dotace na dva projekty Ústeckého kraje pokládám za velký úspěch. Nejen pro kraj, ale hlavně pro železnici a naše cestující. Díky dotaci se i na vedlejší tratě dostanou

moderní, tichá a rychlá vozidla a železnice bude opět o něco atraktivnější,“ uvedl radní pro dopravu Tomáš Rieger.

POZOR, HLÁŠENÍ!

Naše **slivovice** porazí podzimní plískanice!

Od 1. 11. 2025 do 28. 2. 2026 ve všech spojích Švestkové dráhy linky U10

Zákaz prodeje a podávání alkoholu osobám mladším 18 let.

Chcete vědět více o aktuálním dění na Švestkové dráze? Sledujte nás na sociálních sítích Facebook, Instagram, X a na webových stránkách **www.svestkovadraha.cz**.

- 1.**
ledna
AKCE

Novoroční výstup na Lovoš
Tradice trvající od 1. 1. 1979, pořádá Klub českých turistů Lovosice (7–16 h)
📍 Lovoš (www.kct-lovosice.cz, www.kctul.cz)

1.
ledna
AKCE

Mše na počest Matky Boží Panny Marie a k zahájení nového roku
Slouží děkan římskokat. farnosti P. Mgr. Ing. Leo Gallas, Ph.D., O.Gr. (v 10 h)
📍 Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Mostě (www.kostel-most.cz)

---

do **4.**
ledna
ŠD

Sváteční jízdy Oparenského expresu – linka T4
Svezte se zimním Oparenským údolím až do Chotiměře (so, ne a svátky)
📍 Linka T4, Oparenský expres (jízdní řád na www.oparenskyexpres.cz)

7.
ledna
KONCERT

Novoroční koncert Krušnohorské filharmonie
Brilantní koncertní zážitek plný elegance, espritu a dobré nálady (v 18:30 h)
📍 Městské divadlo Most, Divadelní 15, Most (www.divadlo-most.cz)

17.
ledna
AKCE

Přednáška: Tajemný svět medvědů
O medvědech budou vyprávět pracovníci Zoo Ústí nad Labem (v 10 h)
📍 Infocentrum Lovosice, Osvoboditelů 48/55 (www.cklovos.cz)

24.
ledna
AKCE

Zimní košť vín z Čech
Košť ve sklepě historické Pfansschmidtovy vily (12–22 h)
📍 Pfansschmidtova vila, Lovosice (www.peknavinazcech.cz)

27.
ledna
KONCERT

Koncert filmové hudby
V podání Symfonického orchestru Dalibora Havlíčka (v 19 h)
📍 Dům kultury Litoměřice (www.orchestrhdh.cz, www.mkz-ltm.cz)

31.
ledna
AKCE

Zubrnický masopust
Masopustní průvod se zvířátky obcí Zubrnice (9–15 h)
📍 Zubrnice (www.nmvp.cz)

---

do **1.**
února
VÝSTAVA

Dětský svět Gabriela Filčíka
Výstava dětských ilustrací a tvorby pro děti (út–pá 12–18 h, so–ne 10–18 h)
📍 Oblastní muzeum a galerie v Mostě (www.muzeummost.cz)

14.
února
AKCE

Masopust
Mírové náměstí se promění v centrum veselí a tradičního folklóru
📍 Mírové náměstí, Litoměřice (www.mkz-ltm.cz)

14.
února
AKCE

Svátek svatého Valentýna
Nezapomeňte vyznat lásku svým milovaným osobám
📍 Kdekoli

8.
března
AKCE

Amater Endurance Cup
Pořádá skupina zkušených závodníků, závod s přátelskou atmosférou (od 9 h)
📍 Autodrom Most (www.autodrom-most.cz)
- *Změna programu vyhrazena.
- | 7 |

Mikulášské jízdy na Švestkové dráze

TEXT: Jiří Dlabaja | FOTO: Jiří Dlabaja, Petr Dobiášovský

Švestková dráha se 5. prosince 2025 proměnila v kouzelnou linku mezi nebem a peklem. Ve vlacích linky U10, které od poledne do páté hodiny projížděly zimní krajinou Českého středohoří, cestoval Mikuláš, andělé i čerti. Hodné děti dostávaly sladkosti, ty zlobivější se na chvíli setkaly s pekelníky – často jen na oko, ale všechny slíbily, že příště už budou hodnější. Vlaky plné rodin s dětmi potvrdily, že Mikulášské jízdy patří k nejoblíbenějším adventním tradicím Švestkové dráhy.

Kdo si chtěl atmosféru užít naplno, mohl se odpoledne zastavit ve stanici Třebenice, kde panovala pravá předvánoční pohoda. Na nástupišti praskal oheň v koších, děti nadšeně usrkávaly švestkový čaj a dospělí si dopřávali horký svařák. Kdo měl hlad, sáhl po poctivém guláši, klobáse nebo párku v rohlíku.

Eva Hajná, starostka Třebenic (uprostřed) s generálním ředitelem AŽD Zdeňkem Chrdlem a moderátorkou večera Denisou Guděl

Adventní čas tu plynul pomaleji – v rytmu hudby AŽD Bandu a se zvuky železničního provozu, které ke Švestkové dráze neodmyslitelně patří.

Po setmění se divákům zatajil dech u ohňové show dua Tom a Míša – fascinující hry barevných plamenů, které kreslily do studeného vzduchu nečekané obrazce. A když se zdálo, že kouzlo večera už nemůže být silnější, rozzářil oblohu nad Třebenicemi a nad celou Švestkovou dráhou velkolepý ohňostroj. Na několik minut se krajina zaplnila barvami připomínajícími rozsvícené vánoční stromek.

Mikulášské jízdy na Švestkové dráze nejsou pouhá cesta vlakem s Mikulášem, andělem a čertem – je to příjemné zastavení v hektickém předvánočním čase, společné setkání s nádhernou atmosférou.

Děkujeme všem, kteří dorazili do Třebenic a užili si na Švestkové dráze nezapomenutelné adventní odpoledne a podvečer.

Švestková dráha

Regionální trať nové generace

TEXT: Jiří Dlabaja | FOTO: Petr Dobiášovský

Švestková dráha, spojující Litoměřice horní nádraží, Lovosice a Most, už dávno není běžnou linkou U10, která propojuje města Českého středohoří. Stala se symbolem moderní železnice – místem, kde se obyčejná cesta vlakem mění v tichou přehlídku technologií, které byste spíš čekali na vyspělých koridorových tratích než v malebné krajině pod Házmburkem. Právě tady společnost AŽD vybudovala inteligentní regionální trať, která jí současně slouží jako zkušební polygon pro nově vyvíjené železniční systémy budoucnosti.

Srdcem celého provozu je digitální stavědlo řady ESA s označením DIGITAL 4.0

Nad tratí pravidelně krouží autonomní drony

Srdcem celého provozu je zabezpečovací digitální systém s označením DIGITAL 4.0, ukrytý v nenápadném objektu v Třebívlicích. Odtud vycházejí povely, které zajišťují každý metr tratě, a vyspělé technologie dohlížejí na všechna návěstidla, výhybky a další součásti této regionální dráhy. Celý provoz je řízen dálkově z dispečinku Správy železnic v Lovosicích, kde mají dispečeré dokonalý přehled o pohybu vlaků i stavu infrastruktury. Technologie tu ale nekončí. Nad tratí pravidelně krouží autonomní drony,

Provoz je řízen dálkově z dispečinku Správy železnic v Lovosicích

kteří jsou zatím v testovací fázi. Sledují kolejiště se všemi prvky nutnými pro bezpečný provoz, mosty i náspy, přičemž poskytují technikům AŽD přesná data o tom, co je potřeba opravit dřív, než se z drobnosti stane problém. Jde o nový přístup k dohledu a diagnostice, který dělá ze Švestkové dráhy místo, kde se testuje železnice budoucnosti.

Není bez zajímavosti, že tato trať původně sloužila i pro zkoušky autonomního vlaku, který dnes AŽD testuje na své druhé vlastní trati Kopidlno – Dolní Bousov. AŽD plánuje, že se do roku 2030 Švestková dráha stane první plně autonomní regionální železnicí v Evropě, která bude vozit cestující v otevřené krajině. Ano, autonomní dráhy v Evropě existují, vždy jde ale o tratě izolované od okolního prostředí v tunelech či mezi ploty. Švestkovka má být historicky první, která zvládne autonomní železniční provoz na širé trati a bude se muset vypořádat s nepřízní počasí, zvěří přebíhající přes kolejiště či řidiči nerespektujícími výstražná zařízení na přejezdech.

Strojvedoucí mohou na tabletu sledovat online přenos obrazu z přejezdů

Modernizované nízkopodlažní jednotky RegioSprinter

Neodmyslitelnou součástí Švestkové dráhy jsou modernizované nízkopodlažní jednotky RegioSprinter s wi-fi, klimatizací a prostorem pro kola i kočárky. Ideální kombinace pro turisty, rodiny i cyklisty, kteří chtějí objevovat krajinu bez stresu z dopravy. Ačkoli to málokdo ví, také jednotky RegioSprinter mají na palubě moderní technologie, které podstatně zvyšují bezpečnost. Strojvedoucí mohou na tabletu sledovat online přenos z přejezdů, ke kterým se blíží, takže včas vidí,

zda po předzváněcí době a sklopení závoru neuvázlo na přejezdu například silniční vozidlo. Mohou tak zareagovat na nebezpečí s mnohem větším předstihem, než je tomu na konvenčních tratích.

Švestková dráha překračuje hranice běžné železnice. Nabízí komfort, digitální technologie a dotek budoucnosti na každém kilometru.

iDNES.cz/recepty

Sladká švestková krása

Ingredience:

Těsto: 200 g hladké mouky,
50 g moučkového cukru,
100 g studeného másla,
1 vejce, studená voda
podle potřeby

Mandlová náplň:

200 g mletých mandlí,
200 g moučkového cukru,
6 lžic studené vody

Na dokončení:

20 švestek, med na
pokapání, čerstvý tymián

Postup: 1. Do prosáté mouky s moučkovým cukrem dáme kousky másla a pak přidáme vejce. Je-li třeba, přiléváme po lžících studenou vodu a vypracujeme pevné těsto. Zabalíme ho do potravinářské fólie a necháme alespoň 30 minut odpočinout v chladničce.

2. Mezitím připravíme mandlovou náplň. Mleté mandle smícháme s cukrem a vodou a připravený marcipán dáme vychladit. Švestky vypeckujeme a nakrájíme na plátky. **3.** Rozváleným těstem vyložíme koláčovou formu o průměru cca 22 cm. Vytvoříme zvýšený okraj a pak dno propícháme vidličkou. **4.** Na těsto položíme rozválený marcipán a na něj narovnáme plátky švestek směrem od okraje koláče doprostřed. Pokapeme je medem a pečeme v předehřáté troubě při 180 °C přibližně 45 minut. **5.** Po upečení koláč ještě znovu potřeme medem a ozdobíme čerstvým tymiánem.

Ingredience: **Těsto:** 250 g měkkého tvarohu (kostka), 100 g moučkového cukru, 1 sáček vanilkového cukru, špetka soli, 1 vejce, 50 ml mléka, 80 ml oleje, 400 g hladké mouky, 2 lžičky kypřicího prášku do pečiva. **Náplň:** 70 g rozinek, 3 lžice rumu, 200 g mletého máku, 250 ml jablečné šťávy, 50 g másla, 2 lžice medu, 1 vejce, 6 větších švestek. **Poleva:** 4 lžice rumu, 150 g moučkového cukru

Postup: **1.** Rozinky zalijeme rumem a necháme je nabobtnat. Mletý mák povaříme asi 5 minut v jablečné šťávě a odstavíme ho z plotýnky. Vmícháme do něj máslo, med, rozinky a nakonec vejce. Náplň necháme vychladnout. Švestky omyjeme, vypekujeme a nakrájíme na osminky. **2.** V míse utřeme tvaroh s moučkovým a vanilkovým cukrem, špetkou soli a vejcem. Pomalu přimícháme mléko s olejem. Mouku prosejeme s práškem do pečiva a vmícháme do tvarohové směsi. Vypracujeme hladké, vláčné těsto. **3.** Těsto rozválíme na tenčí obdélníkový plát a potřeme ho makovou náplní. Navrch rozložíme švestky a vše z delší strany svineme do rolády, kterou ostrým nožem nakrájíme na plátky široké 2 cm. **4.** Šneky rozložíme na plech vyložený pečicím papírem. Pečeme je ve vyhřáté troubě při 180 °C 20–25 minut. Hotové je necháme vychladnout. **5.** Rum s cukrem utřeme dohladka. Polevu přendáme do mikrotenového sáčku. Ustříhne růžek a šneky ozdobíme.

Šnečci s mákem a švestkami

DALŠÍ
SKVĚLÉ
RECEPTY

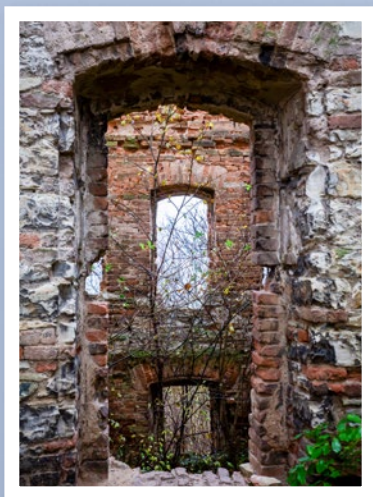

Zřícenina mlýnu Windsor

TEXT A FOTO: Petr Dobiášovský, Wikipedia

Čerstvý ranní vítr se opírá do mohutných lopatek a ty se jen neochotně dávají do pohybu za hlasitého vrzání, skřípotu dřeva a rytmického klepání mlecího mechanismu, vycházejícího kdesi z útrob kamenné věže.

Takový obrázek by se naskytl náhodnému poutníkovi, který by do mlýna u obce Sirejovice, dnes lidově zvaného Větrák, zavítal v roce 1843. Právě tehdy zde podle pramenů působil mlynář Ignaz Bertoni, ačkoliv samotná stavba vznikla zřejmě již na přelomu 18. a 19. století. Dnes na stejném místě stojí tichý kamenný svědek své vlastní pohnuté historie a skřípot mlecích kamenů nahradil neutichající hukot blízké dálnice. Přesto si toto místo díky svému silnému genui loci zaslouží naši pozornost.

Původní stavba z místní světlé opuky a cihel byla klasickým větrným mlýnem holandského typu. Kruhová věž o průměru 8,5 metru a výšce 12 metrů dominovala okolí, ale éra mletí obilí netrvala dlouho. Když se kola zastavila, začala se psát zcela nová, nečekaná kapitola.

V roce 1870 objekt od tehdejšího mlynáře Kunzeho zakoupili průmyslníci bratři Tschinkelové. Ti v něm

spatřovali především romantický potenciál a rozhodli se pro radikální přestavbu na lovecký letohrádek v novogotickém stylu, tolik oblíbeném u tehdejší vyšší společnosti. Mlynářské technologie musely ustoupit, věž byla zvýšena, interiér upraven pro pohodlí nových obyvatel a korunu všemu nasadilo ozdobné cimbuří na krakorcích. Stavba

Hrad Windsor v Anglii – větší a slavnější „sourozenec“ sířejovického mlýna

tak získala vzhled anglického hrádku a začalo se jí přezdívat Windsor – podle většího a slavnějšího anglického sídla.

budova ve špatném stavu, obýval zachovalá sklepení jistý výrobce hliněného zboží.

Ani panská sláva neměla dlouhého trvání. Po krachu majitelů šel letohrádek v roce 1886 do dražby a začal pomalu chátrat. Přesto ještě desítky let sloužil lidem – na přelomu století jako výletní restaurace, za první světové války jako noclehárna pro dělníky. Ještě ve 30. letech 20. století, kdy už byla hlavní

Dnes ze stavby zbývá jen obvodové zdivo. Střecha se dávno propadla, sklepy jsou zasypané a interiéry vzal čas. Z mlýna, který se stal zámečkem, je nyní skutečná zřícenina ztrácející se v bujném zelení. Odměnou za překonání náletového porostu je však pohled na fascinující torzo, kde se historie techniky snoubí s romantickými sny 19. století. Místo stále láká svou tajemnou atmosférou. Když budete stát tiše, třeba ve větru uslyšíte vzdálený skřípot lopatek.

Ruina se nachází asi 4 kilometry od Lovosic u obce Sirejovice. Trasa k ní není oficiálně značená a objekt není v dobrém technickém stavu, proto při jeho případné návštěvě buďte zvláště opatrní. Pokud se k našemu dnešnímu cíli vydáte v zimních měsících, ohřát a občerstvit se můžete v zázemí nedaleké benzínové pumpy.

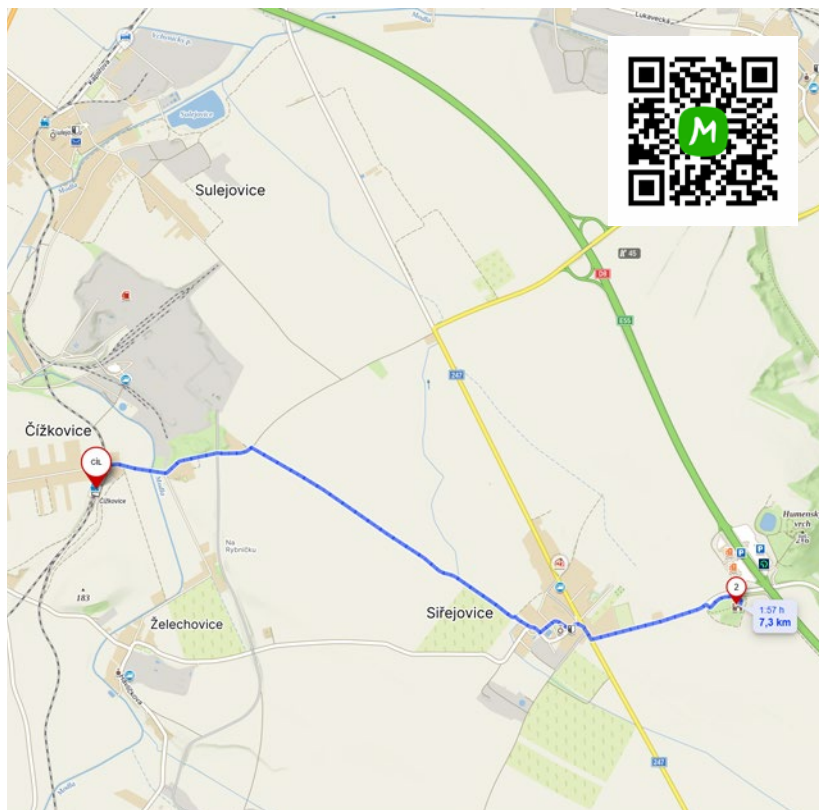
Chcete více tipů na výlet? Kupte si knihu **Švestková dráha vlakem nejen Českým středohořím** na: www.azdfanshop.cz

Zřícenina mlýnu Windsor

Trasa: Pro pěší turistiku se nabízí trasa z železniční zastávky Čížkovice. Trasa není oficiálně značená. Z centra Čížkovic se vydáte vpravo po Benešově ulici, po ní budete pokračovat dál z obce s cementárnou po levé straně. Asi po 750 metrech dojdete na rozcestí, na kterém se vydáte mírně vpravo směrem na Siřejovice. V Siřejovicích se dostanete na hlavní silnici, na které budete pokračovat vpravo až k odbočce na Keblice. Odtud půjdete stále rovně a zanedlouho již uvidíte nedaleko na vyvýšeném pahorku cíl vaší cesty.

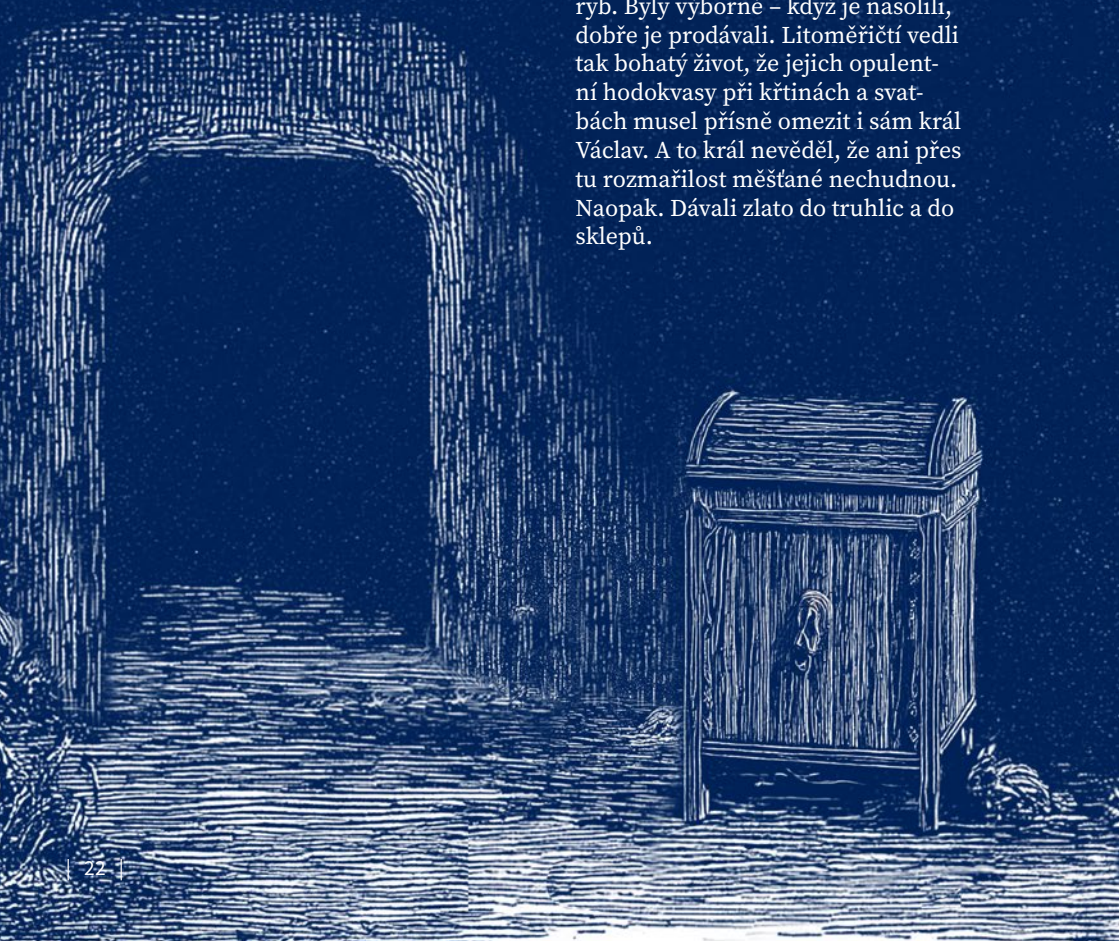

Kam zmizela zlatá kuřátka?

TEXT A GRAFIKA: Petr Dobiášovský s využitím dobových pramenů

Chtěli byste najít opravdový poklad? Pak máte šanci v Litoměřicích, a to ve starých sklepech pod bývalými měštanskými domy!

Má to ale – jako u všech skrytých pokladů – háček. Litoměřičtí měšťané kdysi bývali bohatí. Řemesla kvetla, obchody se dařily, vinice dávaly víno, že ani sklepy nestačily, ve vodách Labe plavalo plno ryb. Byly výborné – když je nasolili, dobře je prodávali. Litoměřičtí vedli tak bohatý život, že jejich opulentní hodokvasy při křtinách a svatbách musel přísně omezit i sám král Václav. A to král nevěděl, že ani přes tu rozmařilost měšťané nechudnou. Naopak. Dávali zlato do truhlic a do sklepů.

Ale přišly zlé časy a války. Město Litoměřice bylo klíčem ku Praze a v jeho okolí se často znenadání objevovali cizí žoldáci, kteří drancovali obchody a přepadávali kupce, nic jim nebylo svaté, nic před nimi nebylo dost ukryté.

Litoměřičtí z nich měli strach. A měli strach i o své nahromaděné bohatství. Aby své poklady ochránili, nechali všechno zlato roztavit a odlili z něho zlaté kvočny a kuřátka. Nastrkali je do hliněných hrnců a zakopali hluboko v již tak hlubokých sklepeních svých měšťanských domů. Ukryli tak zlato před nenechavými žoldáky na klidnější časy. Léta ubíhala, ale klidnější časy nepřicházely. A když konečně přišly, pravnuci tehdejších měšťanů dávno zapomněli, kam jejich dědové zlato přesně ukryli. Občas, když do těch temných, hlubokých sklepů někdo přišel, uviděl koutkem oka blýsknout se ve slabém světle někde v koutě zlatou slepici nebo zlaté kuřátko. Ale hned zas byly pryč. Jako by ožily. A nikdo je nikdy nechytil.

Jedna taková zlatá kvočna se zlatými kuřátky má být podle pověstí zakopaná v několika domech – v bývalém domě konšela Hegra na náměstí, ve vedlejší domě a v domě číslo 3 v Jezuitské ulici. Sklepy těchto domů sahaly až pod Vojtěžský hřbitov

a nájemníci do nich sypali popel. Na zlato se nějak zapomnělo.

Až jednou šla zase jedna z žen vysypat do sklepa popel a uviděla v koutě modravé světélko. A mihla se i zlatá slepice s kuřátkem. „Panenko Marie,“ vykřikla žena, jak se lekla, a utekla. Světélko i slepička zmizely.

Když se seběhli lidé a šli do sklepa hledat, cože to žena viděla, našli v koutě už jen důlek, jako by se v něm slepice popelila. Hrabali v popelu, ale zlato nenašli.

Dodnes zlaté slepičky a kuřátka nikdo nenašel. Třeba tam ještě čekají...

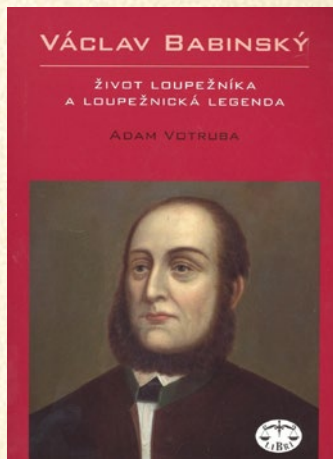

Václav Babinský

Loupežník z kraje
pod Házmburkem

TEXT: Jiří Dlabaja | FOTO: Wikipedia

Krajina, kterou dnes projíždí Švestková dráha z Litoměřic horního nádraží přes Lovosice do Mostu a zpět, působí poklidně a idylicky. Z okna vlaku je vidět nádherné České středohoří, ikonická zřícenina hradu Házmburk i vinice, kde dozrává hroznové víno. Jen málokdo by dnes tušil, že právě tady se narodil muž, který se stal nejznámějším českým loupežníkem. Jmenoval se Václav Babinský.

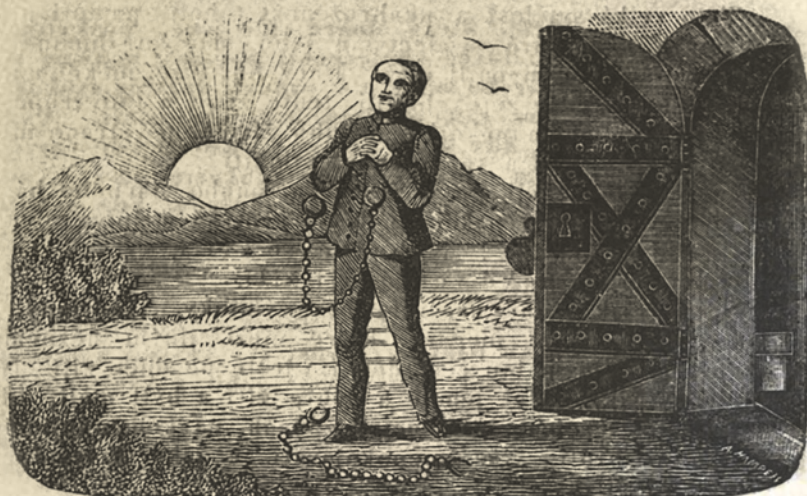
O životě Václava Babinského vyšlo několik publikací

Narodil se 20. srpna 1796 v Litoměřicích, přesněji v Pokraticích, což je dnes městská část. Proto se mu lidově přezdívalo Venca z Pokratic. Pocházel z chudé rodiny a mládí strávil mezi poli a vinicemi, které tehdy ještě nebrázdily koleje, ale prašné cesty plné formanů. Právě tudy později vedly jeho první kroky na dráze – nikoli železniční, ale zločinecké.

Kolem roku 1829 založil Babinský malou loupeživou bandu, se kterou přepadával pocestné, ale vykrádal také statky a domy. Členkou skupiny byla i jeho milenka Apolena Hoffmanová. Poprvé byl zatčen roku 1832 po chaotické až komické scéně, kdy ho v dnes už neexistující obci Kuřívody kontroloval rychtář.

Babinský se dostává na svobodu – ilustrace ze spisku o jeho propuštění

Babinský z vězení puštěn, prosí všechny své krajane o odpuštění a lásku.

Proces Babinského.

Obžalovací spis, 88 archů silný, obsahuje 12 trestních případů, z nich tři vraždy, sedm loupeží, falšování průkazů a násilí při zatýkání. K tomu spousta příloh o společnících již odsouzených – 83 a půl archu činí „fascíkl Babinský“ Po vraždě r. 1833, spáchané na písaříku Blumbersovi u Horní Kamenice, Babinskému připisované, prchl Babinský do Polska. Vrátil se na podzim 1835. byl v Pokraticích chycen, zase prchl a teprve po čtyřech letech uvázl v rukou spravedlnosti navždy.

Proces Babinského – výstřižek z Národních listů, únor 1929

Hoffmanové při kontrole zpod sukenně vypadly dvě nabitě bambítky, Babinský kousl rychtáře do palce a zranil dva biřice.

Po čtyřech měsících se Babinskému podařilo uprchnout z věznice v Praze, patrně za pomoci podplaceného dozorce. Když ho v roce 1835 definitivně dopadli, měl za sebou i svůj nejhorší zločin – vraždu

Václav Babinský prokázané trestné činy

- **24. března 1830** v Mikulášovicích u Šluknova přepadl se svými čtyřmi kumpány dům mlynáře Antonína Heineho a okradl ho o 500 pruských tolarů. (Krátce poté zemřel Heine na mrtvici.)
- **1. května 1830** v Lysé nad Labem přepadl se svými sedmi kumpány dům Jana Paula.
- **15. ledna 1831** se v Brozanech vloupal se svými čtyřmi kumpány do domu převozníka Jana Krejzy.
- **19. ledna 1832** se dopustil veřejného násilí v Kuřívodách, když při zatýkání pokousal rychtáře Václava Frankeho a zranil jeho dva pomocníky, při tom se prokazoval falešným pasem.
- **5. srpna 1833** se v lese u Horní Kamenice dopustil nejhroššího ze svých zločinů – vraždy. Osmi bodnými ranami nožem usmrtil a poté okradl pláteníka Jana Blumberga.

pláteníka Jana Blumberga, kterého v lese pobodal kvůli 200 tolarům, několika lóktům látky a balíčku pražené kávy, tehdy velmi cenného zboží. Zatčení se odehrálo v Babinského rodných Pokraticích, kam se ze stesku vrátil poté, co se dva roky ukrýval v Polsku.

Přestože byl obviněn ze sedmi loupeží a tří vražd, soud mu nakonec prokázal loupeží pouze pět a vraždu jen jednu. Babinský totiž při svých zločinech používal falešné doklady a vystupoval pod cizími jmény. Roku 1840 byl odsouzen na dvacet let těžkého žaláře a byl pod číslem 1042 poslán do brněnského Špilberku. Tam se z divokého lupiče stal pokorný vězeň. Modlil se, pomáhal nemocným, a dokonce získal důvěru dozorců. Když byla věznice na Špilberku v roce 1855 zrušena, přemístili ho do Kartouz (dnešní Valdice), odkud ho v roce 1861 propustili.

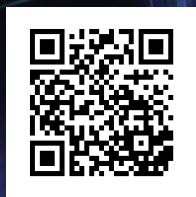
Z vězně se stal zahradník. Ujal se ho klášter v Řepích u Prahy, kde až do své smrti 1. srpna 1879 pečoval o zahrady a pomáhal řádovým sestram. Z legendárního zločince se stal tichý stařec s růžencem v kapse, který občas zajel do Prahy vlakem, poseděl v hospodě a vyprávěl historky ze „své slavné loupežnické éry“. Kdo mu zaplatil pivo, tomu rád přidal i přibarvený příběh.

Právě tehdy se zrodila legenda. V roce 1862 vyšel v Hradci Králové sešitový román *Babinský, vůdce loupežníků v českých zemích* a z obyčejného zločince se stal lidový hrdina – romantický zbojník, který „bral bohatým a dával chudým“. Skutečnost však byla jiná: Babinský nikoho nezachraňoval, pouze kradl a zabíjel.

POTŘEBUJEME TĚ!

Chceš spolupracovat na vývoji **robotických vlaků** nebo na **chytrých řešeních pro silniční dopravu**? Láká tě využívat **kosmické technologie**, pracovat na **evropských projektech doma i v zahraničí**? Jsme **moderní česká technologická společnost**, která nabízí ještě mnohem více. I čerstvým absolventům. Potřebujeme tě!

Volná místa

✉ personalni@azd.cz

☎ +420 267 287 302

www.azd.cz

*Pomíjivá vteřina mezi dnem a nocí,
kdy slunce odevzdává svoji moc,
krajina sevřená mrazem bez pomoci
musí přečkat další noc.*

*Pahorky na obzoru krájí nebe a zemi
jak zkamenělá hladina rozbouřeného moře,
ta krajina propluje bouřemi všemi
a k ránu ve vlnách utopí svá hoře.*

*– Petr Březina –
Obrazy středohorské*

Foto: Petr Dobiášovský

ZÁBAVA

U	L	I	C	E	Ý	E	I	G	O	L	O	I	B	N	U	K	B	C	F	B	G	Q	F	X
Ř	Ě	N	Ě	Č	E	P	H	C	A	R	T	S	A	Ď	R	É	H	Ý	H	F	H	V	A	L
Y	I	E	S	K	L	Í	Č	E	N	K	A	L	Š	Ě	A	U	S	T	Ý	Q	Ú	G	L	Í
P	O	L	É	V	K	A	V	T	Ď	X	C	Š	T	T	Ť	Ď	P	Í	S	E	K	Ě	O	Ě
L	T	J	Y	Č	Ú	Č	Ě	N	T	E	Y	Š	J	Ó	Y	T	O	H	L	A	K	Z	T	A
E	E	Č	X	L	G	S	Q	U	N	Y	Č	E	K	Á	R	N	A	Š	Á	Y	Ň	L	K	R
D	P	Ž	Ó	L	T	N	Q	O	Ů	Y	Ž	Č	T	R	O	U	B	A	Á	Ě	A	B	Q	U
O	L	A	Ň	O	E	Ó	K	P	R	M	I	K	R	O	F	O	N	E	Ž	K	W	Ú	K	T
M	O	R	P	A	L	E	Č	E	K	O	Ň	Í	Ť	Ů	Í	K	E	L	U	B	I	C	W	A
V	T	E	R	Y	Y	A	Ě	Ú	Ř	Á	D	N	E	L	A	K	L	O	T	E	C	O	R	
R	A	M	Á	K	V	Q	Á	Ň	C	Í	S	Ě	M	Ý	K	Í	N	L	E	Z	U	O	K	E
N	Ó	A	D	R	Ž	Ě	N	N	B	A	S	K	E	T	B	A	L	M	D	K	Š	C	V	T
Z	É	K	I	Ú	A	K	V	O	Z	A	R	B	O	Á	Ž	N	O	H	Ů	K	Z	Ú	U	I
W	D	Ž	O	X	A	T	R	A	K	H	I	N	A	F	T	A	R	P	A	V	O	U	K	L
Ň	Ž	A	Q	A	K	B	A	R	K	Š	Š	V	Í	T	Ě	Z	I	Z	B	H	F	S	J	W

BASKETBAL, BIOLOGIE, CHUŤ, CIBULE, HON, KALENDÁŘ, KALHOTY, KAMERA, KARTA, KLÍČENKA, KONEC, KOUZELNÍK, LITERATURA, MIKROFON, MODEL, MĚSÍC, NAFTA, OBRAZOVKA, OTEC, PALEČEK, PAVOUK, PEČENĚ, POLÉVKA, PÍSEK, RÁDIO, STRACH, TEPLOTA, TLAK, TROUBA, TĚSTO, ULICE, VÍTĚZ, ČEKÁRNA, ŠKRABKA, ŠTĚRK

Pepo, můžeš. Nic nejede!

Kresba: Jaromír Gottvald

AŽD

PODÍLEJ SE NA BUDOUCNOSTI BEZPEČNÉ DOPRAVY

Staň se součástí dynamické společnosti
Získej praxi v zajímavém oboru

Stipendijní
programy

www.azd.cz

kontakt:
personalni@azd.cz

Svestková
dráha

DOPRAVA
ÚSTECKÉHO
KRAJE

LITOMĚŘICE HORNÍ NÁDRAŽÍ – MOST

Nechte alespoň jeden
den v týdnu auto doma.
Zkuste to s námi.
Těšíme se na vás!

**KÁVA A ČAJ
ZDARMA**

www.svestkovadraha.cz